

Reflexions d'un escriptor vell davant la pandèmia

JOAQUIM CARBÓ

Em permeto una reflexió personal sobre el moment que vivim i que mai no havíem sospitat que podríem viure perquè només entrava en els càlculs d'aquells escriptors que feien volar la imaginació en el terreny de la ciència-ficció. La contaminació general que podia posar en perill tot el món, sense deixar ni tan sols un raconet que en pogués quedar lliure, es pot dir que no figurava en la major part de productes que es permetien especular sobre tota mena de catàstrofes.

En el meu cas particular d'escriptor que ha pogut tocar moltes tecles i que ha intentat explicar algunes desgràcies, les meves catàstrofes sempre havien tingut una localització ben determinada perquè, en realitat, no entrava en els meus càlculs un mal tan general malgrat els precedents de pestes i malures que s'havien viscut al planeta en temps passats, quan no hi havia farmàcies tan ben assortides i es vivia forçosament amb una total falta d'higiene.

Els primers mesos de confinament han transformat la part pública d'una vida de jubilat com la meva en què, tot i que era habitual romandre a casa moltes hores per llegir i escriure narracions de tota mena, també ho era fer una volta pel barri a tall d'exercici, mantenir una vida social més o menys activa: una o dues sessions de cinema a la setmana, alguna representació teatral, algun concert i quatre òperes cada any al Liceu, a més de visitar sales d'exposicions, alguna llibreria, un restaurant o fer una volta per uns grans magatzems, a part d'alguns caps de setmana al poble, a respirar aires més purs.

De sobte, fa uns mesos que tot això s'ha acabat, si més no, per a mi. La por, el respecte, les crides a la solidaritat, a fer bondat i a procurar no empitjorar les coses m'han tancat a casa de manera que només en surto un cop cada dos dies per complir aquelles rutines imprescindibles. Això sí, sempre amb el morrió obligatori que m'incomoda i entela de mala manera els vidres de les ulleres. Per sort, i sense canviar de vorera o travessant només el carrer, tinc a mà el forn, el mercat, el quiosc de diaris, la farmàcia i la llibreria. També tindria el CAP però ara han decidit que només em

Joaquim Carbó parlant de *La Cua de Palla* (2020). Foto: Francesc Rubí

poden atendre per telèfon si aconsegueixo connectar gairebé miraculosament amb una telefonista que pren nota i que farà que després em truqui el metge.

De la mateixa manera, es pot dir que amb la meva actitud prudent que m'ha provocat una tremenda mandra, he deixat de ser client habitual, també, dels serveis del transport públic. Fa cinc mesos que no trepitjo l'andana de cap estació de metro. I només he pujat un parell de cops a un taxi i a l'autobús en les dues o tres ocasions que ha estat imprescindible que em desplaçés a la consulta d'un especialista i a l'acte d'homenatge d'un escriptor amic, celebrat amb totes les precaucions de distàncies i aforament. Tot i això, a la tornada a casa no vaig deixar de sentir-me culpable d'una malifeta, ja que si el virus circula tan lliurement, m'exposava a arregar-lo i encomanar-lo a qui fos abans de ser conscient que l'havia arregat.

És a dir, que he deixat el carrer en mans i peus d'aquells que no tenen cap més remei que exposar-se a tots els mals per anar a la feina i evitar que tots els altres morim de gana, de set i per falta de tota mena de recursos. Per a mi, els qui cada dia surten de casa a treballar són uns herois que s'exposen perquè els meus i jo, que ens en podem estar, continuem vius i en més o menys bon estat de salut.

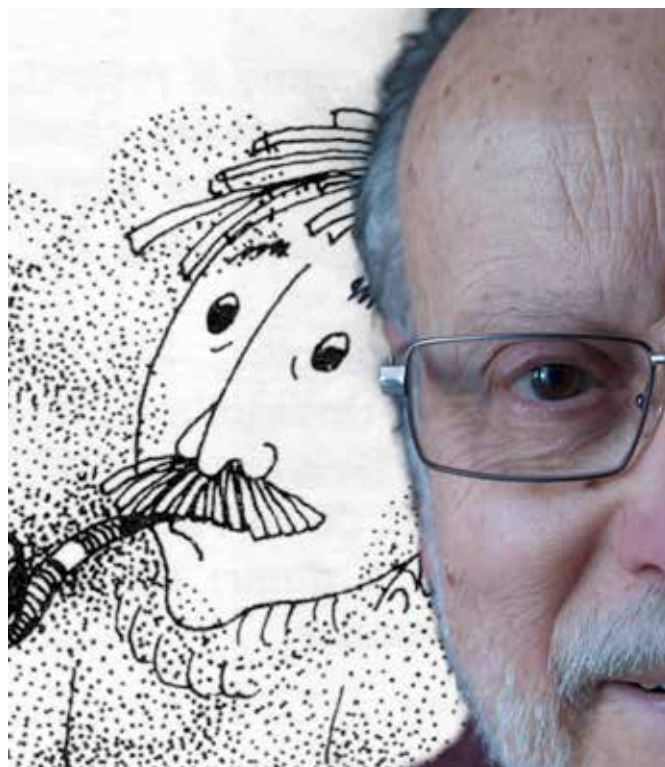
De sobte, però, i en relació al meu panorama creatiu, es pot dir que, conscient com soc de la realitat que ens aclapara, m'he sentit obligat a arraconar tots els pro-

Joaquim Carbó amb Maria Rius i Vicenç Pagès (2011).
Foto: Xavier Sanfulgencio.

jectes narratius en què havia previst treballar. La major part dels temes que tenia pendents han perdut en aquests moments l'interès que en un altre moment em podien haver motivat. Adscrit a una mena de realisme social esquitxat de certes espurnes d'humor imprescindibles per no carregar les tintes ni induir al suïcidi, ara mateix no em veig amb cor de continuar ampliant la meva galeria de perdedors, de gent que les passa magres perquè té una feina precària i no arriba a final de mes, o de gent que, precisament, no sap ni com començar el mes perquè s'ha quedat sense feina; d'amants desgraciats perquè han descobert les infidelitats de la parella; de buròcrates desencisats perquè no els han ascendit com esperaven i mereixien; d'esportistes que s'adonen que el record no és al seu abast; de dones que saben que no els reconeixeran mai la seva feina; d'algú que descobreix que aquells que estima no paren d'aprofitar-se de la seva bona fe; d'alguna mossa l'únic detall que rep per part de l'altre sexe és que se li refreguin quan viatja en metro; d'un bon jan solidari de qui una colla d'egoistes volen que se'ls dediqui en exclusiva...

No! En aquests moments, no sento cap interès per desenvolupar cap d'aquests temes perquè la realitat que ens aclapara és massa gran, i perquè penso que la meva obligació seria descriure-la, fer-hi viure uns protagonistes com jo mateix, que m'he arreerat o com d'altres que donen la cara sense por que els la facin nova. A hores d'ara em consta que hi ha vells i nous novel·listes que ja es dediquen a descriure el món actual, ficat de ple en la pandèmia, que no serà de ciència-ficció sinó ben real. I d'altres que, fins i tot, són capaços d'especular com podrà ser el món de demà, d'aquí uns mesos o, fins i tot, d'aquí uns anys. No em veig amb cor de participar en aquest joc tan cruel. He

Joaquim Carbó. Foto: Xavier Sanfulgencio.

abandonat els meus protagonistes habituals, gent amb problemes familiars que ara són mínims al costat dels que afecten la totalitat de la població. No m'hi veig amb cor. Tanco els ulls, i quan els obro em dedico a llegir textos antics i a deixar passar el temps. Jeure, fer una llarga migdiada és tota una aspiració.

I no puc deixar de sentir-me estafat. Estic convençut que ens en sortirem. Que tard o d'hora el virus s'arronsarà perquè haurem trobat la manera de combatre'l, tot i que soc conscient que això pot trigar. Però, com deia, no puc deixar de sentir-me estafat perquè, de moment, ja m'ha robat cinc mesos de vida activa. I quan se'n tenen tants, d'anys, com jo, que ja en tinc vuitanta-vuit, qualsevol reducció del temps que et pot quedar té tot el caràcter d'una pèrdua enorme, impossible de recuperar. Els més joves sí que s'ho poden mirar tot amb cert optimisme perquè poden tenir tota una vida per endavant. A nosaltres, ja no, tot i que tenim el consol de pensar que, si hem arribat tan amunt, també hem tingut moltes possibilitats de participar en fets inoblidables.

De tota manera, i com a reflexió final, penso que no hi ha ningú que se la mereixés, la pandèmia. I molt menys, encara, aquells que, de petits, ja vam ser víctimes d'una guerra civil que ens va abocar a una postguerra de misèria i desolació. Pic i repicó!

Que tinguem sort!